



Reģionālā  
Investīciju Banka

AS "Reģionālā investīciju banka"

# Pīlārs III

Informācijas atklāšana 2018. gads

## Ievads

Šis informācijas atklāšanas ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Latvijas Republikas Kredītiestāžu likuma 36.<sup>3</sup>panta (3) daļas un Eiropas Parlamenta un Padomes 2014.gada 26.jūnija regulas (ES) Nr. 575/2013 8.daļas prasībām. Šis ziņojums papildina gada finanšu pārskatu ar pievienotu informāciju par Bankas risku pārvaldību, kapitāla pietiekamību, riska darījumiem, kapitāla rezervēm, sviras rādītāju, neapgrūtinātiem aktīviem un atalgojuma politiku.

## Informācija par banku

Banka atklāj šo informāciju par grupu un banku ne retāk kā vienu reizi gadā un tā tiek publiskota bankas mājās lapā. Ja starpība starp banku un grupu rezultātiem ir nebūtiska, informācija tiek atklāta par banku vai grupu ar paskaidrojumiem par starpību.

Banka 2016. gada augustā nodibināja tai 100% piederošu meitas sabiedrību – sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Grunewald Residence". Bankas līdzdalība meitas sabiedrībā 2018. gada 31. decembrī bija 92.42% vai 6.1 milj. EUR. Banka un meita tiek konsolidētas pēc pilnas konsolidācijas metodes. Nav nedz pastāvošu, nedz paredzamu praktisku vai juridisku šķēršļu tūlītējai pašu kapitāla elementu pārskaitīšanai vai saistību atmaksai starp Banku un meitas sabiedrību.

## Risku vadība

Risku vadība ir Bankas darbības neatņemama sastāvdaļa. Banka risku pārvaldīšanai ir izstrādājusi stratēģiju, kas pamatojas uz principu darboties bez zaudējumiem un ir orientēta uz optimālas attiecības nodrošinājumu starp Bankas komercdarbības virzienu ienesīgumu un uzņemto risku līmeni.

Bankas risku pārvaldīšanas stratēģija paredz:

- atbilstību Bankas padomes noteiktajiem Bankas stratēģiskajiem mērķiem;
- Bankas pašu kapitāla efektīvu pārvaldīšanu un tā uzturēšanu pietiekamā līmenī;
- riska līmeņa uzskaiti Bankas darbības novērtēšanā;
- piemērotas risku pārvaldīšanas vides/sistēmas izveidi un efektīvas tās funkcionēšanas nodrošināšanu;
- vismaz tiem riskiem, kurus Banka identificējusi kā tās darbībai būtiskus, Banka izstrādā, dokumentē un īsteno atbilstošas risku pārvaldīšanas politikas un kontroles procedūras, kurās nosaka:
  - risku mērīšanas un novērtēšanas metodes un regularitāti;
  - piemērotas risku kontroles procedūras, t.sk. nosaka maksimāli pieļaujamā risku apmēra ierobežojumus un limitus, risku ierobežošanas metodes, kontroles procedūras, lai mazinātu kvantitatīvi nenosakāmus riskus;
- kārtību, kādā Bankas padome, valde un struktūrvienību vadītāji regulāri saņem informāciju par Bankas darbībai piemītošajiem riskiem, to apmēru un tendencēm, risku ietekmi uz Bankas kapitāla apmēru un pietiekamību, kā arī citu lēmumu pieņemšanai nepieciešamo informāciju;
- risku pārvaldīšanas politiku un kontroles procedūru, t.sk. noteikto ierobežojumu un limitu, ievērošanas kontroles kārtību;
- pienākumu, pilnvaru un atbildības sadalījumu risku pārvaldīšanā;

Pie Bankas risku veidu pārvaldīšanas galvenajām metodēm pieskaitāmas: risku identifikācija, risku novērtēšana, risku uzraudzība, risku kontrole un minimizēšana.

Kā būtiskākie no riskiem, kuriem Banka pakļauta, veicot savu komercdarbību, ir identificēti – kredītrisks un atlikušais risks, likviditātes risks, darījumu koncentrācijas risks, noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks, biznesa modeļa risks, darbības atbilstības un reputācijas risks.

## Kredītrisks un atlikušais risks

Kredītrisks ir zaudējumu rašanās risks gadījumā, ja Bankas aizņēmējs (parādnieks, debitors) vai darījuma partneris nespēs vai atteiksies pildīt saistības pret Banku atbilstoši līguma noteikumiem. Kredītrisks sastopams Bankas operācijās, kuras Bankai izveido prasības pret otro personu un kuras tiek atsoguļotas Bankas bilancē un ārpusbilancē. Kredītrisks rodas, kad Bankas līdzekļi pamatojoties uz noslēgto līgumu tiek izsniegti, investēti vai citādā veidā nodoti lietošanai citām pusēm.

Atlikušais risks ir risks, ka bankas lietotās kredītriska mazināšanas metodes izrādās mazāk efektīvas nekā paredzēts.

Bankas principi kredītriska novērtēšanā, uzraudzībā un pieņemšanā ir aprakstīti un apstiprināti ar Kredītpolitiku, Darījuma partnera politiku un Investīciju politiku.

Banka iedala un kontrolē savu kredītrisku, nosakot dažāda veida un griezuma limitus: limitus pieņemamajam riskam katram aizņēmējam, saistītu aizņēmēju grupām, ģeogrāfiskajiem reģioniem, uzņēmējdarbību nozarēm, nodrošinājumu veidiem un apmēriem, valūtām, termiņiem un starptautisko aģentūru piešķirtiem reitingiem.

Kredītrisks tiek regulāri uzraudzīts arī individuāli katram aizņēmējam, novērtējot aizņēmēju spēju atmaksāt pamatsummu un procentu daļu, kā arī nepieciešamības gadījumos, mainot noteiktos limitus.

Bankas pakļaušana kredītriskam tiek arī uzraudzīta un mazināta, nodrošinot kredītiem atbilstošu ķīlu un garantiju reģistrēšanu Bankas vārdā. Šo garantiju un ķīlu patiesās vērtības tiek regulāri pārskatītas.

Nodrošinājums ir īpašums vai tiesības, kas var kalpot kā alternatīvais Aizdevuma atmaksas avots gadījumā, ja Klients neizpilda savas saistības.

Kā nodrošinājumu Banka pieņem aktīvus, kuri atbilst visiem šādiem kritērijiem:

- ir neatkarīgu novērtētāju ķīlas novērtējumā noteiktā aktīvu tirgus vērtība un tās izmaiņas ir prognozējamas aizdevuma līguma termiņā. Vērā tiek ņemta aktīvu tirgus vērtība un ātra piespiedu realizācijas vērtība;
- aktīvi ir likvidi, tas ir, tos var realizēt samērā īsā termiņā par cenu, kura ir tuva ātrai piespiedu realizācijas vērtībai (vai tirgus vērtībai);
- pastāv juridiskā un faktiskā iespēja šos aktīvus kontrolēt, lai nepieļautu aizņēmēja vai aktīvu īpašnieka ļaunprātīgu rīcību;
- Bankas tiesībām uz šiem aktīviem ir juridiskā priekšrocība attiecībā pret citiem aktīvu īpašnieka kreditoriem (vai tām kreditoru tiesībām, kas ir privilģētākā stāvoklī attiecībā pret Bankas tiesībām, kopsummā par nenozīmīgu summu salīdzinājumā ar nodrošinājuma vērtību), kā izņēmumu pieļaujot Pivdenny bankas juridisko priekšrocību.

Tikai noteikti aktīvu veidi tiek akceptēti kā nodrošinājums, un katram nodrošinājuma veidam tiek noteikti limiti attiecībā uz maksimāli pieļaujamo aizdevuma summu pret šo nodrošinājumu. Nodrošinājuma veidi, kas visbiežāk tiek pieņemti:

- Termiņnoguldījums Bankā;
- Nekustamais īpašums;
- Rūpnieciska rakstura ražošanas objekts;
- Zeme (atkarībā no ģeogrāfiskā novietojuma, izmantošanas, komunikācijām, kadastrālās vērtības u.c.);
- Nelietotas vieglās automašīnas;
- Nelietotas kravas automašīnas, traktortehnika;
- Lietotās vieglas automašīnas, kas nav vecākas par 7 gadiem un kravas automašīnas, kas nav vecākas par 9 gadiem, traktortehnika, kas nav vecāka par 5 gadiem;
- Citas automašīnas un traktortehnika;
- Kuģi;
- Krājumi (preces muitas noliktavā vai citādi kontrolētas un preces to īpašnieka noliktavā);
- Tehnolģiskās iekārtas un mašīnas;
- Citi uzņēmuma pamatlīdzekļi;
- Debitoru parādi (kā lietu kopība);
- Vērtspapīri, kapitāla daļas, vekseli;
- Galvojumi.

Nekustamajam īpašumam vērtību nosaka pēc neatkarīgu ekspertu atzinuma, un koriģējot šo novērtējumu, balstoties uz Bankas pieredzi un normatīvajiem dokumentiem.

Krājumiem (preces muitas noliktavā vai citādi kontrolētām) un krājumiem (preces to īpašnieka noliktavā) par tirgus vērtību uzskata publiski pieejamu cenu, kuru veidošanas mehānisms Bankai ir saprotams un pieņemams.

Tehnoloģisko iekārtu un mašīnu tirgus vērtība tiek noteikta pēc iekārtu bilances atlikušās vērtības, ja Klienta pielietojamās pamatlīdzekļu uzskaites metodes atbilst vispārpieņemtajai praksei, pēc iespējas saņemot arī ekspertu atzinumu. Ja pamatlīdzekļa atlikusi vērtība ir liela, tiek pārbauda tā iegādes vērtību apliecinājoši dokumenti.

Nodrošinājums – kustamie un nekustamie objekti, tiek novērtēti Bankas noteiktajās vērtēšanas kompānijās, izņemot gadījumus kad Bankas Valde ir pilnvarojusi kompetentu darbinieku veikt vērtēšanu.

Jebkurš nodrošinājums, izņemot zemi, vērtspapirus, debitoru parādus un citus nemateriālos aktīvus, jāapdrošina Bankas labā uz aizdevuma līguma termiņu.

Lai efektīvi pārvaldītu kredītrisku un novērtētu Bankas darbības rezultātus, Banka veic regulāru aktīvu (t.sk., aizdevumu) un ārpusbilances saistību novērtēšanu un klasifikāciju. Klasifikācija tiek veikta saskaņā ar 9. starptautisko finanšu pārskatu standartu ("IFRS 9"), aizdevumus iedalot trīs kredītriska "posmos":

- "1. posms" – kredītu ekspozīcija, kas nav pakļauta būtiskam kredītriska pieaugumam;
- "2. posms" – kredītu ekspozīcija, kas ir pakļauta būtiskam kredītriska pieaugumam;
- "3. posms" – kredīti, par kuriem saistības netiek pildītas.

Novērtēšanas galvenie kritēriji ir Klienta (aizņēmēja) diskontēta nākotnes naudas plūsma, kredītspēja, un kavējuma dienu skaits (DPD).

Izvērtējot kredītu kvalitātes samazināšanās zaudējumus, ņem vērā šādus faktoros:

- informācija par maksājumu kavējumiem un
- cita pamatota, vērā ņemama uz nākotnes prognozēšanu vērsta informācija, kas ir pieejama brīvi un bez papildu izdevumiem.

Neatkarīgi no tā, kāda veida informācija tiek izmantota, tiek pieņemts, ka kredītu ekspozīcijas kredītrisks ir būtiski palielinājies kopš sākotnējās atzīšanas, ja kredītriska darījuma maksājumu kavējums pārsniedz 30 dienas vismaz vienu reizi pēdējo trīs mēnešu laikā. Ne retāk kā reizi gadā Banka pārskata šī perioda ilgumu, balstoties uz aktuālo pieejamo informāciju.

Par problemātiskiem aizdevumiem atzīstami tie, kuru neatmaksāšanas risks ir ievērojami palielinājies, salīdzinot ar to risku, kas bija akceptēts, aizdevuma izsniegšanas brīdī, un kas atbilst vienam vai abiem zemāk minētajiem kritērijiem:

- aizņēmēja jebkuru būtisku kredītsaistību izpilde pret Banku, mātes kompāniju vai kādu no tās meitas sabiedrībām ir kavēta vairāk par 90 dienām;
- novērtējot aizņēmēju, ir maz iespējams, ka tas spēs pilnībā izpildīt savas kredītsaistības bez nodrošinājuma realizācijas.

Banka pielieto virkni kritēriju, izvērtējot, vai aizņēmējs ir spējīgs veikt atmaksu, no kuriem pamata kritēriji ir šādi:

- zaudējumi, kas radušies pagātnes vai tagadnes notikumu rezultātā, ietekmē vienu vai vairākas kredītu ekspozīcijas;
- kredītam ir peļņu nenesošs statuss;
- kredīts ir atgūšanas procesā;
- norakstīšana vai specifisko uzkrājumu nedrošiem parādiem (LLP) rezervēšana;
- kredīta pārskatīšana, kura visticamāk, samazinās finanšu saistību summu (distressed restructuring) vai konkrētā aizņēmēja kredīti jau ir bijuši pārskatīti vairāk nekā vienu reizi;
- aizņēmējs ir pieteicis vai pret viņu ir uzsākta bankrota procedūra vai līdzīgs aizsardzības pasākums, kā rezultātā varētu tikt kavēta vai vispār netikt veikta kredīta atmaksā Bankai;
- aizņēmēja regulārie ienākumu avoti vairs nav pietiekami saistību atmaksai;
- pastāv pamatotas bažas par aizņēmēja spēju nākotnē ģenerēt stabilas un pietiekošas naudas plūsmas;
- Banka ir pieprasījusi ķīlas vai garantijas izpildi;
- Banka ir identificējusi krāpnieciskas darbības saistībā ar konkrēto kredīta darījumu;
- kredītmaksājumu atlikšana/pagarināšana, kas pārsniedz ekonomiski pamatotu ilgumu;
- maksimālā LTV (kredīta un nodrošinājuma attiecības) neievērošana, ja finansēšana tiek realizēta uz aktīvu pamata;
- Banka pārtrauc procentu ieturēšanu (arī daļēji vai nosacīti);
- prasība pārdota ar zaudējumiem, kas attiecas uz kredītu.

Riska darījumu un kavēto riska darījumu un izveidoto uzkrājumu apmērs nedrošiem parādiem būtisko nozaru griezumā, tūkst. EUR:

Riska darījumi sadalījumā pa nozārēm	31.12.2017		31.12.2018		Vidējais apmērs 2018.gadā	
	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai
Mežsaimniecība, lauksaimniecība	8 916	108	4 062	422	6 489	265
Ražošana, pārstrādes rūpniecība	7 641	907	5 435	1 764	6 538	1 336
Tirdzniecība	45 302	9 619	37 480	3 161	41 391	6 390
Transports	29 684	2 484	31 937	4 173	30 811	3 329
Finanšu pakalpojumi	3 482	2 176	3 784	632	3 633	1 404
Operācijas ar nekustamo īpašumu un būvniecība	15 405	6 873	19 126	7 591	17 266	7 232
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	3 139	1 386	629	153	1 884	770
Citi pakalpojumi	587	0	920	526	754	263
Fiziskās personas	10 966	2 935	6 386	3 192	8 676	3 064
Kopā riska darījumu apmērs	125 121	26 488	109 759	21 614	117 440	24 051
	31.12.2017		31.12.2018		Vidējais apmērs 2018.gadā	
Kavētie (>90 dienas) riska darījumi sadalījumā pa nozārēm	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai
Mežsaimniecība, lauksaimniecība	0	0	332	102	166	51
Ražošana, pārstrādes rūpniecība	907	907	1 645	1 545	1 276	1 226
Tirdzniecība	7 020	5 161	1 824	739	4 422	2 950
Transports	2 742	2 309	2 806	2 563	2 774	2 436
Finanšu pakalpojumi	0	0	484	406	242	203
Operācijas ar nekustamo īpašumu un būvniecība	6 889	3 800	10 390	6 943	8 640	5 372
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	1 386	1 387	149	149	768	768
Citi pakalpojumi	0	0	920	526	460	263
Fiziskās personas	1 982	1 982	745	745	1 364	1 364
Kopā riska darījumu apmērs	20 926	15 625	19 295	13 718	20 111	14 672

Risku darījumu un kavēto riska darījumu un izveidoto uzkrājumu apmērs nedrošiem parādiem sadalījumā pa nozīmīgākajiem ģeogrāfiskajiem reģioniem, ņemot vērā riska pārņemšanu (tūkst. EUR):

Riska darījumi sadalījumā pa nozīmīgākajiem ģeogrāfiskajiem reģioniem, EUR	31.12.2017		31.12.2018		Vidējais apmērs 2018.gadā	
	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai
AAE	0	0	346	0	173	0
ASV	607	0	3 410	7	2 009	4
Austrālija	0	0	354	1	177	1
Austrija	9 839	0	10 306	191	10 073	96
Bulgārija	375	0	0	0	188	0
Kanāda	0	0	171	0	86	0
Krievija	20 716	0	17 175	3 619	18 946	1 810

Ķīna	0	0	341	0	171	0
Latvija	43 350	15 622	36 731	14 837	40 041	15 230
Lielbritānija	7	0	708	1	358	1
Ukraina	44 730	10 494	37 054	2 585	40 892	6 540
Vācija	5 343	372	3 135	372	4 239	372
Citas	154	0	28	1	91	1
Kopā riska darījuma apmērs	125 121	26 488	109 759	21 614	117 440	24 051
	31.12.2017		31.12.2018		Vidējais apmērs 2018.gadā	
Kavētie (>90 dienas) riska darījumi sadalījumā pa nozīmīgākajiem ģeogrāfiskajiem reģioniem, EUR	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai	Kredīta atlikums	Speciālie uzkrājumi pamatsummai
Vācija	372	372	372	372	372	372
Latvija	16 699	12 227	18 764	13 270	17 732	12 749
Ukraina	3 854	3 026	159	76	2 007	1 551
Kopā riska darījumu apmērs	20 926	15 625	19 295	13 718	20 111	14 672

Informācija par Bankas izsniegto kredītu ķīlas nodrošinājumu uz 31.12.2018. ir atspoguļota gada pārskatā

Dati par kredītportfeļa riska darījumiem šajā ziņojumā atspoguļoti par Banku. Grupas kredītportfelis no Bankas kredītportfeļa atšķiras tikai par Bankas Latvijā reģistrētajai meitas kompānijai SIA "Grunewald Residence" izsniegto kredītu, kura pamatsummas atlikums uz 31.12.2018. bija 2 761 443 EUR, speciālie uzkrājumi pamatsummai 695 EUR. Uzņēmuma darbības nozare ir operācijas ar nekustamo īpašumu, un tam nebija maksājumu kavējumu. Kredīts gandrīz pilnībā (vairāk kā 96%) nodrošināts ar depozītu Bankā.

## Operacionālais risks

Operacionālais risks ir iespēja ciest zaudējumus neadekvātu vai neveiksmīgu Bankas iekšējo procesu norises rezultātā, cilvēku un sistēmas darbības, vai arī ārējo apstākļu ietekmes dēļ. Ar operacionālo risku saprot risku, ka var samazināties Bankas ienākumi/rasties papildus izdevumi (un rezultātā samazināties pašu kapitāla apmērs) kļūdu darījumos ar Klientiem/darījumu partneriem, informācijas apstrādē, neefektīvu lēmumu pieņemšanas, nepietiekamu cilvēkresursu, vai nepietiekamas ārējo apstākļu ietekmes plānošanas dēļ.

Operacionālā riska novērtēšanai tiek izmantota operacionālā riska pašnovērtēšana - process, kura gaitā Banka novērtē veiktās operācijas pret operacionālā riska veidiem, tiek identificētas Bankas stiprās un vājās puses operacionālā riska pārvaldīšanā.

Bankā tiek izveidota un uzturēta Operacionālā riska notikumu un zaudējumu datu bāze, kurā tiek savākti, apkopoti un klasificēti iekšējie dati par operacionālā riska notikumiem un saistītajiem zaudējumiem.

Operacionālā riska pārvaldīšanas pamatelementi:

- operacionālā riska monitorings;
- operacionālā riska kontrole un minimizācija;
- iekšējo normatīvo dokumentu izstrādē, kas izslēdz/samazina operacionālā notikuma iespēju;
- pienākumu dalīšanas principa ievērošanai;
- iekšējo limitu izpildes kontrole;
- noteiktas kārtības ievērošana IT un citu bankas resursu lietošanā;
- darbinieku atbilstoša apmācība;
- regulārā darījumu un kontu dokumentu pārbaude;
- darbības nepārtrauktības nodrošināšana;
- stress testēšana.

## Tirgus risks

Bankas darbība ir pakļauta tirgus riskam, kas veidojas no ieguldījumiem procentu likmju un valūtas produktu pozīcijās. Visi šie produkti ir pakļauti kopējām un specifiskām tirgus svārstībām.

Banka kontrolē tirgus risku, diversificējot finanšu instrumentu portfeli, nosakot ierobežojumus dažādu veidu finanšu instrumentiem un veicot jūtīguma analīzi, kuri atspoguļo noteikto risku ietekmi uz Bankas aktīviem un pašu kapitālu.

### Pozīcijas risks

Pozīcijas risks – iespēja ciest zaudējumus kāda parāda vērtspapīra vai kapitāla vērtspapīra pozīcijas pārvērtēšanas dēļ, mainoties attiecīgā vērtspapīra cenai. Pozīcijas risks izpaužas kā specifiskais un vispārējais risks:

- specifiskais risks – iespēja ciest zaudējumus, ja parāda vērtspapīra vai kapitāla vērtspapīra cena mainīsies tādu faktoru dēļ, kas ir saistīti ar vērtspapīra emitentu;
- vispārējais risks – iespēja ciest zaudējumus, ja vērtspapīra cena mainīsies tādu faktoru dēļ, kas ir saistīti ar procentu likmju izmaiņām (parāda vērtspapīru gadījumā) vai ar plašām izmaiņām kapitāla tirgū (kapitāla vērtspapīru gadījumā), kuras nav saistītas ar kādu konkrētu vērtspapīru emitentu.

Pozīcijas riska pārvaldīšanas pamatelementi:

- vērtspapīru portfeļa novērtēšana un analīze;
- emitentu finansiālā stāvokļa analīze un monitorings;
- iekšējo limitu noteikšana/diversifikācija (stop-loss; emitentiem, valstīm, reģioniem, termiņiem, kredītreitingu grupām, u.tml);
- noteikto iekšējo limitu ievērošanas kontrole.

### Procentu likmju risks

Procentu likmju risks raksturo tirgus likmju izmaiņu ietekmi uz Bankas finansiālo stāvokli. Ikdienā Bankas darbība ir saistīta ar procentu likmju risku, ko ietekmē ar procentu ieņēmumiem un izdevumiem saistīto aktīvu un saistību atmaksas termiņi vai procentu likmju pārskatīšanas datumi. Šo risku kontrolē Bankas Aktīvu un pasīvu komiteja, nosakot procentu likmju saskaņošanas limitus un novērtējot procentu likmju risku, kuru Banka ir uzņēmusies.

Procentu likmju riska novērtēšanai tiek analizēta procentu likmju izmaiņu ietekme uz Bankas un ekonomisko vērtību, t.sk. procentu likmju riska novērtēšana no ienākumu perspektīvas un no procentu likmju riska novērtēšana no ekonomiskās vērtības perspektīvas. Procentu likmju riska novērtēšana tiek veikta reizi mēnesī. Bez tam, ne retāk kā 2 reizes gadā tiek veikta procentu likmju riska stress testēšana.

Ikmēneša procentu likmju risku novērtēšanai visām pozīcijām tiek piemērotas procentu likmju izmaiņas +/-50-+/-100 bāzes punktu apmērā; procentu likmju riska stress testēšanai - +/-200 bāzes punktu apmērā. Aktīvu, saistību un ārpusbilances posteņu ar noteiktu termiņu sadalīšana termiņstruktūras grupās tiek veikta pamatojoties uz:

- īsāko termiņu no atlikušā atmaksas/izpildes/dzēšanas termiņa – finanšu instrumentiem ar fiksētu procentu likmi;
- uz termiņu līdz nākamajam procentu likmju izmaiņas datumam, jeb procentu likmju pārcenošanas termiņam – finanšu instrumentiem ar peldošo procentu likmi.
- Procentu likmju riska pārvaldīšanas pamatelementi:
- procentu likmju riska jūtīguma novērtēšana;
- iekšējo limitu noteikšana (limits samazinājumam ekonomiskajā vērtībā un vērtspapīru portfeļa kopējai durācijai);
- noteikto iekšējo limitu ievērošanas kontrole;
- procentu likmju stress testu veikšana un iegūto rezultātu analīze;
- nepieciešamības gadījumā hedžēšanas operāciju veikšana.

### Valūtu risks

Bankas darbība ir pakļauta tajā iesaistīto galveno valūtu kursu maiņas riskam, kas ietekmē gan Bankas finanšu rezultātu, gan naudas plūsmu. Banka kontrolē ārvalstu valūtu aktīvus un saistības, lai izvairītos no nesamērīga valūtu riska. Valde nosaka Bankas atvērto pozīciju limitus, kuri tiek uzraudzīti katru dienu. Latvijas likumdošana nosaka, ka kredītiestādes ārvalstu valūtu atklātā pozīcija katrā atsevišķā valūtā nedrīkst pārsniegt 10% no kredītiestādes pašu kapitāla, bet kopējā ārvalstu valūtu atklātā pozīcija nedrīkst pārsniegt 20% no pašu kapitāla. 2018. gada laikā Bankai nav bijuši šo noteikto limitu pārkāpumi.

Bankas ārvalstu valūtu riska novērtēšana balstās uz šādiem pamatprincipiem:

- tiek novērtēts, kā mainās banku aktīvu, saistību un ārpusbilances posteņu vērtība valūtu kursu izmaiņu rezultātā;
- kā mainās Bankas ienākumi/izdevumi ar valūtu kursu izmaiņām;
- tiek veikta valūtas riska stress testēšana.
- Valūtu riska pārvaldīšanas pamatelementi:
  - valūtu riska novērtēšana;
  - limitu un ierobežojumu noteikšana;
  - noteikto limitu ievērošanas kontrole;
  - valūtu riska stress testu veikšana un iegūto rezultātu analīze;
  - nepieciešamības gadījumā hedžēšanas operāciju veikšana.

## Darījumu koncentrācijas risks

Darījumu koncentrācijas risks ir risks, kas rodas no darījumu koncentrācijas. Darījumu koncentrācijas riska ierobežošanai Banka nosaka limitus ieguldījumiem dažāda veida aktīvos, instrumentos un tirgos utml. Viens no būtiskiem darījumu koncentrācijas riskiem ir ģeogrāfisko reģionu riska koncentrācija (valsts risks).

## Valsts risks

Valstu risks – ir iespēja ciest zaudējumus, ja Bankas aktīvi ir izvietoti valstī, kuras ekonomisko un politisko faktoru izmaiņu rezultātā Bankai var rasties problēmas atgūt savus aktīvus paredzētajā laikā un apjomā. Partneru un emitentu saistību nepildīšanu cēloņi galvenokārt ir valūtas devalvācija, nelabvēlīgas izmaiņas likumdošanā, jaunu ierobežojumu un barjeru radīšana un citi, tai skaitā, "force majeure" faktori.

Valstu riska analīzei tiek izmantota starptautisko reitingu aģentūru informācija (t.sk. kredītreitingi, to dinamika); valstu ekonomiskie rādītāji un cita saistīta informācija.

Riska kontroles pamatelementi:

- iekšējo limitu noteikšana pa reģioniem, valstīm, un pa darījumu veidiem atsevišķās valstīs;
- iekšējo limitu izpildes kontrole;
- valstu riska analīze un monitorings;
- iekšējo limitu pārskatīšana.

Aktīvu, pasīvu un ārpusbilances valsts risks attiecināms uz to valsti, kuru var uzskatīt par klienta uzņēmējdarbības veikšanas pamata valsti. Ja aizdevums ir izsniegts citas valsts rezidentam pret ķīlu, un šī ķīla fiziski atrodas citā valstī nekā juridiskās personas rezidences valsts, tad valsts risks tiek pārnests uz valsti, kur aizdevuma ķīla faktiski atrodas.

## Darbības atbilstības un reputācijas risks

Darbības atbilstības risks – risks, ka Bankai var rasties zaudējumi vai tai var tikt uzlikti tiesiski pienākumi, vai pret to var tikt piemērotas sankcijas, vai var pasliktināties tās reputācija, jo Banka neievēro vai pārkāpj atbilstības likumus, noteikumus un standartus.

Reputācijas risks – risks, ka Bankas klientiem, darījumu partneriem, akcionāriem, uzraudzības iestādēm un citām Bankas darbībā ieinteresētām personām (*stakeholders*) var izveidoties negatīvs viedoklis par Banku, un tas var negatīvi ietekmēt Bankas spēju uzturēt esošās vai izveidot jaunas darījumu attiecības ar tās klientiem un citiem darījuma partneriem, kā arī negatīvi ietekmēt Bankas finansējuma pieejamību. Reputācijas riska notikumu rezultātā var palielināties citi Bankas darbībai piemītošie riski (kreditrisks, likviditātes risks, tirgus riski u.c.), un tas var negatīvi ietekmēt Bankas peļņu, kapitāla apmēru un likviditāti.

Banka atbilstoši normatīvo aktu prasībām veido un uztur efektīvu darbības atbilstības un reputācijas riska pārvaldības sistēmu, kas nodrošina, lai Bankas darbībā tiktu ievēroti atbilstības likumi, noteikumi un standarti, tādējādi nepieļaujot zaudējumu rašanos, tiesisku pienākumu uzlikšanu, sankciju piemērošanu vai Bankas reputācijas pasliktināšanos. Darbības atbilstības kontroles funkcija Bankā tiek īstenota "uz risku balstītā pieejā" ("*risk based approach*"), tādējādi nodrošinot, ka uzraudzības un konsultēšanas darbību fokuss un jomas ir pamatotas un aktuālas.

Darbības atbilstības kontroles funkcijas pamatuzdevumi Bankā ir:



- darbības atbilstības un reputācijas riska identificēšana, novērtēšana un pārvaldīšana, kas t.sk. ietver regulāru Bankai saistošo normatīvo prasību izmaiņu monitoringu un radušos risku izvērtējumu, kontroles pasākumus pār saistošo normatīvo prasību implementēšanu procesos un dokumentos, operacionālas atbilstības kontroles funkcijas īstenošanu ieguldījumu pakalpojumu ietvaros, atbilstības uzraudzības pārbaudes saskaņā ar iestādes Padomes apstiprinātu darba plānu u.c.;
- preventīvu darbību veikšana, lai savlaicīgi un pilnīgi noteiktu, dokumentētu un novērtētu ar Bankas darbību saistītos darbības atbilstības un reputācijas riskus tā sākumstadijā, t.sk., izstrādājot pietiekamus un atbilstošus iekšējos normatīvos dokumentus (t.sk. risku pārvaldībā) pirms jaunu produktu un pakalpojumu ieviešanas vai to būtiskām izmaiņām, darbinieku apmācība un konsultācijas par normatīvo aktu prasībām u.c.;
- Bankas lietišķās reputācijas veidošana, kas tiek nodrošināta ar Bankas saistīto un darbību uzraugošo iestāžu prasību izpildi, kā arī profesionālās ētikas standartu ievērošanu, t.sk., interešu konflikta un korupcijas novēršana visos Bankas darbības veidos, kā arī sūdzību izskatīšanas procesa pārraudzība.

Bankā ir izstrādāta un apstiprināta Darbības atbilstības un reputācijas riska pārvaldīšanas politika, kas nosaka darbības atbilstības un reputācijas riska pārvaldīšanas mērķus, uzdevumus un pamatprincipus, Bankas vadības un struktūrvienību uzdevumus un atbildību darbības atbilstības un reputācijas riska pārvaldīšanā, kā arī pārskatu un informācijas sniegšanas kārtību.

Bankā ir izveidota struktūrvienība, kura kopumā ir atbildīga par darbības atbilstības un reputācijas riska pārvaldīšanu, nodrošina neatkarīgas kontroles pasākumus, kā arī regulāru un visaptverošu attiecīgo risku izvērtēšanu un pārskatu iesniegšanu Bankas Valdei un Padomei.

### **Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks**

NILLTF risks – ietekme un iespējamība, ka banka var tikt izmantota noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijā vai terorisma finansēšanā.

Banka ir izveidojusi iekšējo kontroles sistēmu NILLTF riska pārvaldībai. Tā balstās skaidrā izpratnē par iespējamiem riskiem NILLTF jomā, kā arī nepieciešamajiem atbilstošajiem samērīgiem un pietiekošiem pārvaldības pasākumiem.

Bankas politikas, procedūras un kontroles mehānismi izveidoti, ievērojot „KYC - Pazīsti savu Klientu” pamatprincipus. Risku balstītā pieeja nodrošina, ka katram klientam, atbilstoši viņam noteiktajam riska līmenim, tiek piemēroti pietiekami un samērīgi uzraudzības pasākumi.

Banka ievēro LR un starptautiskos tiesību aktus, kas reglamentē noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanu un sankciju prasību ievērošanu, nodrošina ES regulās, ANO un OFAC normatīvajos dokumentos noteikto sankciju prasību ievērošanu, kā arī atbilstību jomas profesionālajiem un ētiskajiem standartiem.

Banka ir izstrādājusi iekšējos normatīvos dokumentus, kas nosaka Bankas amatpersonu un darbinieku atbildību NILLTF riska pārvaldīšanas jomā un apraksta procesus NILLTF risku savlaicīgai un precīzai noteikšanai visiem Bankas sniegtajiem finanšu pakalpojumiem, produktiem un iekšējiem procesiem.

NILLTFN risku pārvaldīšanā tiek izmantota pastāvīga risku uzraudzība. Tās uzdevums ir nodrošināt operatīvu trūkumu atklāšanu un novēršanu Banka normatīvajos dokumentos un ikdienas darba procesos, ar NILLTFN saistīto risku pārvaldīšanu apstākļu maiņas gadījumā, lai nepieļautu iekšējās kontroles sistēmas pavājināšanos. Tiek veikta regulāra NILLTF riska izvērtēšana un attiecīgu pārskatu gatavošana, kā arī nodrošināta regulāru riska pārvaldīšanas stratēģijas un procesu atjaunināšana un aktualizācija.

Par NILLTF riska efektīvu pārvaldīšanu ir atbildīga bankas Padome un Valde. Bankas Padome apstiprina NILLTF novēršanas politiku, ieceļ atbildīgos Padomes un Valdes locekļus NILLTFN jautājumos.

Bankā darbojas lēmējinstiūcija - NILLTF riska vadības komiteja- kas nodrošina efektīvu Klientu darbības uzraudzību un NILLTF riska operacionālo pārvaldīšanu.

Būtiskākās Bankas piemērotās metodes NILLTF riska mazināšanai:

- NILLTF risku identifikācija un novērtēšana, skaidri apzinot esošos un atlikušos riskus un izveidojot atbilstošas un efektīvas procedūras šo risku mazināšanai.

- Procedūras nosaka klienta identifikācijas, akceptācijas un monitoringa procesus, klienta izpētes un padziļinātās izpētes veikšanas instrukcijas, jauna produkta piešķiršanas kārtību klientam, sadarbību ar korespondējošām bankām un partneriem u.c. procesus;
- Atbilstoša klienta darbības, darījumu un transakciju uzraudzības / monitoringa sistēma, kas ietver specializētus IT rīkus automatiskai darījumu skenēšanai un salīdzināšanai ar Kontroles sarakstiem, pārbaudi pret iepriekš definētiem scenārijiem un limitu kontroli, nodrošinot neparastu un aizdomīgu darījumu identificēšanu;
- Klienta uzraudzība tiek organizētā atbilstoši klientam automatizēti noteiktajai riska grupai (zems, vidējs, augsts, ļoti augsts), nodrošinot automatizētu limitu un citu ierobežojumu sistēmas uzturēšanu un lietošanu Klienta darbības uzraudzībai balstoties uz NILLTF riska faktoriem, tādiem kā – Klienta tips, rezidence, paredzamais/esošais darījumu apmērs, politiski nozīmīgas personas statuss, paredzamo/izmantojamo pakalpojumu tips u.c.
- Padziļinātās klientu izpētes procedūras augsta riska klientiem, t.sk. darījumu attiecību uzsākšanas un uzturēšanas kārtība ar politiski nozīmīgām personām;
- Procedūras darījumu attiecību uzsākšanai ar korespondentbankām un partneriem, atbilstoša risku izvērtēšanas, izpētes un monitoringa kārtība;
- Informācijas plūsmas pārvaldība – kontroles un izpētes procesos iegūtās informācijas saglabāšana, kā arī procesi, kas nodrošina regulāru klientu informācijas atjaunināšanu;
- Neparastu un aizdomīgu finanšu darījumu atklāšanas un ziņošanas kārtība.

Banka nodrošina „trīs aizsardzības līniju principu” NILLTF risku pārvaldībā – Klientus apkalpojošām struktūrvienībām ir primārā loma klienta identifikācijā un verifikācijā, kā arī aizdomīgu un neparastu darbību identificēšanā un tālākā ziņošanā. Otro aizsardzības līmeni nodrošina NILLTF riska pārvaldības struktūrvienības, kas nodrošina ikdienas kontroles darbības. Trešā līnija ir Iekšējais audits, kurš ne retāk kā reizi 18 mēnešos veic NILLTF riska pārvaldības funkcijas efektivitātes izvērtēšanu.

Banka arī nodrošina neatkarīgu NILLTF novērtēšanas iekšējās kontroles sistēmas darbības neatkarīgu vērtējumu ne retāk kā reizi 18 mēnešos, izmantojot neatkarīgu un profesionālu trešo pusi piesaisti.

### **Biznesa modeļa risks**

Biznesa modeļa risks – risks, ka izmaiņas biznesa vidē un Bankas nespēja savlaicīgi reaģēt uz šīm izmaiņām vai nepiemērota vai nepareizi izvēlēta Bankas attīstības stratēģija, vai Bankas nespēja nodrošināt nepieciešamos resursus stratēģijas ieviešanai var negatīvi ietekmēt Bankas peļņu, kapitāla apmēru un likviditāti.

2018. gadā beigās Bankas vadība pārskatīja un apstiprināja stratēģiju uz 5 gadiem, atbilstoši kurai viens no prioritāriem bankas darbības virzieniem ir kreditēšana.

Biznesa modeļa riska pārvaldīšanai banka veic sekojošos darbības:

- stratēģiskā plānošana uz pieciem gadiem;
- tekošā finanšu plāna sastādīšana;
- kapitāla plānošana;
- stress testēšana.

### **Likviditātes risks**

Banka ir pakļauta ikdienas riskam, ka tai būtu nepieciešams izmantot pieejamos naudas līdzekļus un īstermiņa likvidos aktīvus īstermiņa saistību izpildei. Aktīvu un pasīvu, kā arī ārpusbilances posteņu termiņu attiecība ir saistīta ar likviditātes risku un norāda, cik lielā apmērā būtu nepieciešami naudas līdzekļi, lai izpildītu esošās saistības.

Aktīvu un saistību termiņi un iespējas par pieņemamām izmaksām aizstāt procentus radošās saistības, kurām iestājies atmaksas termiņš, ir būtiskākie faktori, lai noteiktu Bankas likviditāti un tās pakļautību procentu likmju un valūtas kursu izmaiņu ietekmei.

Šāda aktīvu un saistību saskaņošana un saskaņotības kontrolēšana ir viens no būtiskākajiem Bankas ikdienas vadības uzdevumiem.

Likviditātes riska mērīšanā Banka izmanto šādas metodes:

- novērtē esošo un plānoto aktīvu, pasīvu un ārpusbilances saistību termiņstruktūru sadalījumā pa finanšu instrumentiem, dažādiem termiņa intervāliem kopā un katrā valūtā atsevišķi, kurā banka veic būtisku darījumu apmēru (t.i. valūtā, kuru īpatsvars Bankas aktīvos/pasīvos pārsniedz 5%) vai kurai ir nelikvids tirgus;
- nosaka likviditātes rādītājus, kurus izmanto likviditātes riska analīzei un kontrolei;
- nosaka iekšējos limitus;
- aktīvu un pasīvu termiņstruktūras likviditātes neto pozīcijām latos un katrā ārvalstu valūtā, kurā banka veic būtisku darījumu apmēru (t.i. valūtā, kuru īpatsvars Bankas aktīvos/pasīvos pārsniedz 5%) vai kurai ir nelikvids tirgus;
- noguldījumu koncentrācijai;
- citiem likviditātes rādītājiem, kurus banka noteikusi likviditātes riska kontrolei;
- veic stress testēšanu.

Izstrādājot likviditātes rādītāju aprēķināšanas kārtību un nosakot limitus, Banka ņem vērā darbības mērķus un pieļaujamo riska līmeni.

Banka nosaka un regulāri analizē agrīnās brīdināšanas rādītāju sistēmu, kas var palīdzēt identificēt bankas likviditātes pozīcijas ievainojamību un papildu finansējuma piesaistišanas nepieciešamību.

Pamatojoties uz agrīnās brīdināšanas rādītāju datiem, banka identificē negatīvās tendences, kas ietekmē likviditāti, analizē tās un novērtē nepieciešamību veikt likviditātes risku mazinošus pasākumus.

Likviditātes riska pārvaldīšanas metodes (pamatelementi) ir šādas:

- likviditātes rādītāju normatīvu izpilde;
- likviditāte neto pozīciju limitu noteikšana;
- noguldījumu piesaistišanas ierobežojumu noteikšana;
- likviditātes noteikto limitu ievērošanas kontrole;
- likviditātes stress testu veikšana un iegūto rezultātu analīze;
- priekšlikumu izvirzīšana likviditātes problēmu risināšanai;
- rādītāju kopumu likviditātes novērtēšanai izveide un monitorings;
- pietiekamas likviditātes rezerves (liquidity buffer) pastāvīga uzturēšana, kas sedz pozitīvo starpību starp plānotajām izejošajām un ienākošajām naudas plūsmām termiņa intervālā līdz septiņām dienām un 30 dienām.

Banka uztur likvidus aktīvus saistību izpildei pietiekamā apjomā, atbilstoši FKTK prasībām,

### Likviditātes seguma rādītāji

Šis aprēķins ir izveidots saskaņā ar Eiropas Banku iestādes (EBI) sagatavotajām vadlīnijām "Par likviditātes seguma koeficienta atklāšanu papildus informācijas par likviditātes riska pārvaldību atklāšanai saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 435. pantu".

Banka tūkst. EUR		Kopējā koriģētā vērtība			
		31.03.18	30.06.18	30.09.18	31.12.18
21	Likviditātes rezerves	134 446	132 940	130 344	116 233
22	Izejošās neto naudas plūsmas kopā	44 818	42 129	56 809	60 223
23	Likviditātes seguma koeficients (%)	300%	316%	229%	193%

Grupa tūkst. EUR		Kopējā koriģētā vērtība			
		31.03.18	30.06.18	30.09.18	31.12.18
21	Likviditātes rezerves	134 446	132 940	130 344	116 233
22	Izejošās neto naudas plūsmas kopā	44 800	42 119	56 811	60 246
23	Likviditātes seguma koeficients (%)	300%	316%	229%	193%

### Pieņēmumi un skaidrojumi par likviditātes seguma rādītāja aprēķinu

Banka par 1. līmeņa aktīviem atzīst šādus aktīvus:

- monētas un banknotes;
- darījumi ar dalībvalstu centrālajām bankām;

- Bankas rezerves centrālajā bankā;
- dalībvalstu centrālās valdības emitētus vai garantētus aktīvus;
- citu valstu centrālās valdības emitētus vai garantētus aktīvus ar nosacījumu, ka ir piešķirts vismaz 1. pakāpes kredīt novērtējums saskaņā ar regulu (ES) Nr. 575/2013.

Šādiem aktīviem Banka piemēro 0% diskonta likmi.

Banka par 2. Līmeņa aktīviem atzīst šādus aktīvus:

*2.A aktīvi:* Šobrīd bankai nav šādu aktīvu.

*2.B aktīvi:* Korporatīvie parāda vērtspapīri, kuri atbilst regulas (ES) 2015/61 prasībām.

Šādu aktīvu tirgus vērtībai Banka piemēro vismaz 50% likmi.

LSR Likvīdo aktīvu (LSR Likviditātes rezervju) sastāvā banka iekļauj aktīvus, kas atbilst regulas (ES) 2015/61 noteiktajām vispārīgajām prasībām un noteiktajām operacionālajām prasībām.

### **Neto likviditātes izejošās naudas plūsmas**

Neto likviditātes izejošās naudas plūsmas ir likviditātes izejošo naudas plūsmu summa, no kuras atskaita likviditātes ienākošās naudas plūsmas, piemērojot regulas 2015/61 20. pantā noteikto aprēķinu kārtību.

Likviditātes ienākošās un izejošās naudas plūsmas izvērtē 30 kalendāro dienu spriedzes periodā saskaņā ar pieņēmumu par kombinēto iestāžu un tirgus mēroga spriedzes scenāriju, kas minēts regulas (ES) 2015/61 (5. pantā).

### **Likviditātes izejošās naudas plūsmas pieņēmumi**

Likviditātes izejošās naudas plūsmas aprēķina, Bankas saistību un ārpusbilances saistību atlikumus reizinot ar attiecīgajām likmēm, ar kādām plānots, ka šīs pozīcijas samazināsies spriedzes periodā.

Privātpersonu un MVU noguldījumiem tiek piemērota 10% diskonta likme.

Uzņēmumi tiek klasificēti kā Komerccabiedrības. Valsts garantētajai noguldījumu daļai tiek piemērota 20% likme, bet negarantētajai daļai piemēro 40% izejošo naudas plūsmas likmi.

Privātpersonu un MVU noguldījumiem ar paaugstinātu izejošo naudas plūsmu tiek piemērotas 15% un 20% likmes.

10% izejošo naudas plūsmu likme tiek piemērota ārpusbilances saistībām: kredītlīnijām un overdraftiem.

5% izejošo naudas plūsmu likme tiek piemērota ārpusbilances saistībām: tirdzniecības darījumiem.

100% izejošo naudas plūsmu likme tiek piemērota šādiem instrumentiem:

- Izejošās naudas plūsmas no atvasinātiem instrumentiem.
- Saistības pret monetārajām finanšu institūcijām un citām finanšu sabiedrībām.
- Citas saistības.

### **Likviditātes ienākošās naudas plūsmas pieņēmumi**

Likviditātes ienākošās naudas plūsmas novērtē 30 kalendāro dienu laikā. Tās ietver tikai līgumos noteiktās ienākošās naudas plūsmas no riska darījumiem, kuriem nav kavējumu un attiecībā uz kuriem kredītiestādei nav pamata sagaidīt, ka 30 kalendāro dienu laikā netiks pildītas saistības.

Banka nosaka operacionālos noguldījumus 15% apmērā no korespondent kontu atlikumiem un piemēro 5% ienākošās naudas plūsmas no šīs korespondentkontu daļas.

LSR aprēķinā Banka likviditātes ienākošajām naudas plūsmām nosaka ierobežojumu 75 % apmērā no kopējām likviditātes izejošajām naudas plūsmām.

Plānotie ieņēmumi par kredītu pamatsummu maksājumiem no ne finanšu klientiem tiek samazināti par 50% no to vērtības.

100 % ienākošo naudas plūsmu likmi piemēro:

- naudas līdzekļu prasības no monetārām finanšu iestādēm;
- vērtspapīriem ar dzēšanas termiņu 30 kalendāro dienu laikā, kas nav iekļauti augsti likvīdos vērtspapīros;

- neto ienākošās naudas plūsmas no atvasinātiem instrumentiem.

## Informācijas atklāšana attiecībā uz apgrūtinātiem un neapgrūtinātiem aktīviem

Informācija par apgrūtinātiem un neapgrūtinātiem aktīviem ir sagatavota saskaņā ar Komisijas deleģētās regulas (ES) 2017/2295 prasībām.

Bankas bilancē esošo aktīvu apgrūtinājumi ir apjoma ziņā nebūtiski, un tie ir saistīti ar tās pakalpojumu sniegšanas nodrošināšanu. Banka izvieto savus aktīvus tādā veidā, lai uzturētu augstu likviditātes līmeni un jebkurā brīdī spētu nodrošināt klientu tekošās prasības.

Galvenie apgrūtinājumi Bankas aktīviem ir saistīti ar tirdzniecības finansēšanas darījumiem un ar nepieciešamā nodrošinājuma sniegšanu bankas klientu sniegtajiem pakalpojumiem.

Starp meitas uzņēmumu un banku nepastāv aktīvu apgrūtinājumi.

Banka apgrūtināto aktīvu riska darījumu vērtības aprēķiniem par 2018. gadu ir izmantojusi četru ceturkšņu beigu vērtību summu mediānu par pēdējo 12 mēnešu posmu.

Apgrūtinātie un neapgrūtinātie aktīvi (**Banka**) atbilstoši darbības specifikai, tūkst. EUR:

Apgrūtinātie un neapgrūtinātie aktīvi *		Apgrūtināto aktīvu uzskaites vērtība	Apgrūtināto aktīvu patiesā vērtība	Neapgrūtināto aktīvu patiesā vērtība	t.sk. ĀAKLA un AKLA*	Neapgrūtināto aktīvu patiesā vērtība	t.sk. ĀAKLA un AKLA*
		010	040	060	80	090	100
<b>010</b>	Pārskatus sniedzošās iestādes aktīvi	4 636	0	53 005	0	0	0
<b>030</b>	Pašu kapitāla instrumenti	0	0	243	0	8	0
<b>040</b>	Parāda vērtspapīri	0	0	26 476	23 982	26 476	23 982
<b>050</b>	t. sk.: segtās obligācijas	0	0	0	0	0	0
<b>060</b>	t. sk.: ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri	0	0	0	0	0	0
<b>070</b>	t. sk.: vispārējo valdību emitēti	0	0	23 242	23 242	23 242	23 242
<b>080</b>	t. sk.: finanšu sabiedrību emitēti	0	0	1 747	0	1 747	0
<b>090</b>	t. sk.: nefinanšu sabiedrību emitēti	0	0	1 487	740	1 487	740
<b>120</b>	Pārējie aktīvi	4 636	0	26 286	0	0	0
<b>121</b>	t. sk.: Nodrošinājums darījumiem ar maksājuma kartēm	1 228	0	0	0	0	0
<b>121</b>	t.sk. Nodrošinājums brokeru pakalpojumiem	3 408	0	0	0	0	0
<b>121</b>	t. sk.: Pamatlīdzekļi un nemateriālie aktīvi	0	0	14 122	0	0	0
<b>121</b>	t. sk.: Līdzdalība radniecīgo sabiedrību pamatkapitālā	0	0	6 100	0	0	0

Apgrūtinātie un neapgrūtinātie aktīvi (**Grupa**) atbilstoši darbības specifikai, tūkst. EUR

Apgrūtinātie un neapgrūtinātie aktīvi *		Apgrūtināto aktīvu uzskaites vērtība	Apgrūtināto aktīvu patiesā vērtība	Neapgrūtināto aktīvu patiesā vērtība	t.sk. ĀAKLA un AKLA*	Neapgrūtināto aktīvu patiesā vērtība	t.sk. ĀAKLA un AKLA*
		010	040	060	80	090	100

010	Pārskatus sniedošās iestādes aktīvi	4 636	0	55 531	0	0	0
030	Pašu kapitāla instrumenti	0	0	243	0	8	0
040	Parāda vērtspapīri	0	0	26 476	23 982	26 476	23 982
050	t. sk.: segtās obligācijas	0	0	0	0	0	0
060	t. sk.: ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri	0	0	0	0	0	0
070	t. sk.: vispārējo valdību emitēti	0	0	23 242	23 242	23 242	23 242
080	t. sk.: finanšu sabiedrību emitēti	0	0	1 747	0	1 747	0
090	t. sk.: nefinanšu sabiedrību emitēti	0	0	1 487	740	1 487	740
120	Pārējie aktīvi	4 636	0	28 813	0	0	0
121	t. sk.: Nodrošinājums darījumiem ar maksājuma kartēm	1 228	0	0	0	0	0
121	t.sk. Nodrošinājums brokeru pakalpojumiem	3 408	0	0	0	0	0
121	t. sk.: Pamatlīdzekļi un nemateriālie aktīvi	0	0	14 122	0	0	0
121	t. sk.: Līdzdalība radniecīgo sabiedrību pamatkapitālā	0	0	6 100	0	0	0

\* Komentāri:

ĀAKLA - ārkārtīgi augstas likviditātes un kredīt kvalitātes aktīvi; AKLA - augstas likviditātes un kredītkvalitātes aktīvi  
 Pozīcijas 120 rindā 010 kolonā uzrādītā summa sastāv no apgrūtinātiem aktīviem, kuri kalpo kā nodrošinājums klientu darījumiem ar maksājumu kartēm.

Pozīcijas 040 rindā 060 kolonā uzrādītā summa ir pieejama Bankai aktīvu apgrūtināšanai. Būtiskākā šīs pozīcijas summas daļa sastāv no valdību emitētiem parāda vērtspapīriem.

Pozīcijas 120 rindā 060 kolonā uzrādītos aktīvus parastas komercdarbības ietvaros Banka neuzskatītu par iespējamiem apgrūtināt. Šo aktīvu būtiskākā daļa sastāv no pamatlīdzekļiem un līdzdalības radniecīgo sabiedrību kapitālā.

Saņemtais nodrošinājums (Banka un Grupa), tūkst. EUR

Saņemtais nodrošinājums		Saņemtā apgrūtinātā nodrošinājuma patiesā vērtība vai pašu emitēti parādā vērtspapīri	Neapgrūtināti
		010	040
130	Pārskatus sniedošās iestādes saņemtais nodrošinājums	0	0
140	Aizdevumi pēc pieprasījuma	0	0
150	Pašu kapitāla instrumenti	0	0
160	Parāda vērtspapīri	0	0
170	t. sk.: segtās obligācijas	0	0
180	t. sk.: ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri	0	0
190	t. sk.: vispārējo valdību emitēti	0	0
200	t. sk.: finanšu sabiedrību emitēti	0	0
210	t. sk.: nefinanšu sabiedrību emitēti	0	0
220	Aizdevumi un avansi, izņemot aizdevumus pēc pieprasījuma	0	0
230	Cits saņemtais nodrošinājums	0	0
240	Emitēti pašu parāda vērtspapīri, kuri nav pašu segtās obligācijas vai ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri	0	0
241	Pašu segtās obligācijas un ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri, kas emitēti, bet vēl nav iekļāti	0	0
250	AKTĪVI, SAŅEMTAIS NODROŠINĀJUMS UN EMITĒTIE PAŠU PARĀDA VĒRTSPAPĪRI KOPĀ	4 636	0

Tabulā nr. 3.: Saņemtais nodrošinājums (Banka un Grupa), tūkst. EUR

Aprūtinājumu avoti		Sakrītošās saistības, iespējamās saistības vai aizdotie vērtspapīri	Aktīvi, saņemtais nodrošinājums un emitētie pašu parāda vērtspapīri, kas nav segtās obligācijas un apgrūtināti ar aktīviem nodrošināti vērtspapīri
		010	030
<b>010</b>	Atlasītu finanšu saistību uzskaites vērtība	90	0
<b>011</b>	t. sk.: Ārpus biržas	90	0

## Kapitāla pietiekamība

Bankā ir izstrādāta Kapitāla pietiekamības novērtēšanas procesa politika, kuras mērķis ir nodrošināt, lai Bankas pašu kapitāla apmērs, elementi un to īpatsvars ir pietiekami Bankas pašreizējai un plānotajai darbībai piemērošo būtisko risku segšanai.

1. pilāra riskiem kapitāla prasība tiek aprēķināta izmantojot sekojošas pieejas vai metodes:

- kredītriska kapitāla prasības tiek aprēķinātas saskaņā ar standartizēto pieeju;
- kredītriska mazināšanai tiek izmantota finanšu nodrošinājuma vienkāršā metode;
- CVA riska tiek izmantota standartizēta metode;
- ārvalstu valūtas riska kapitāla prasības, parāda vērtspapīru un kapitāla vērtspapīru pozīcijas riska, norēķinu riska kapitāla prasības aprēķinām banka piemēro standartizēto pieeju;
- parāda vērtspapīru vispārējā riska kapitāla prasību nosaka, lietojot termiņa metodi;
- operacionālā riska minimālā kapitāla prasība tiek aprēķināta saskaņā ar pamatrādītāja pieeju.

Darījumu riska pakāpes noteikšanai minimālo kapitāla prasību aprēķināšanai Banka izmanto FKTK atzītu ĀKNI (reitingu aģentūras) novērtējumus/reitingus. Katrai riska darījumu kategorijai, kurā tiek iedalīti Bankas riska darījumi, tiek nominētas ĀKNI. Ja Bankai nav darījumu, kas ietilpst kādā no riska darījumu kategorijām, tad šai kategorijai ĀKNI tiek nominētas tad, kad parādās šo kategoriju faktiskais riska darījums/-i.

Risku darījumu kategorijām nominētas šādas ĀKNI:

Riska darījumu kategorija	Nominēta/i ĀKNI
Prasības pret centrālajām valdībām un centrālajām bankām (CV un CB)	FitchRatings; Standard & Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service
Prasības pret iestādēm, izņemot tādas, kurām pieejams īstermiņa reitings	FitchRatings; Standard & Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service
Prasības pret komercsabiedrībām, izņemot tādas, kurām pieejams īstermiņa reitings	FitchRatings; Standard & Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service
Kavētie riska darījumi	FitchRatings; Standard & Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service
Prasības pret iestādēm un komercsabiedrības ar īstermiņa reitingiem	FitchRatings; Standard & Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service
Citas prasības	FitchRatings; Standard & Poor's Ratings Services; Moody's Investors Service



Banka izvērtē, vai minimālo kapitāla prasību ievērošana nodrošina, ka Bankas kapitāls ir pietiekams visu augstāk minētiem riskiem saistīto iespējamo zaudējumu segšanai.

Banka 2.pīlāra risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai novērtē tās iespējamus zaudējumus, kas var rasties šādu tās darbībai piemītošo risku rezultātā, t.sk. novērtē iespējamus zaudējumus no riskiem, kuriem nepastāv vispārārtzītas vienotas kvantitatīvas risku mērīšanas metodes. Šim nolūkam Banka atbilstoši tās darbības specifikai analizē vismaz:

- procentu likmju risku netirdzniecības portfeli;
- koncentrācijas risku;
- noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku;
- likviditātes risku;
- pārējos Bankas darbībai piemītošos būtiskos riskus, t.sk. reputācijas risku, biznesa modeļa risku un citus riskus.

Banka kapitāla pietiekamības novērtēšanas nolūkiem 2.pīlāra riskiem izmanto FKTK normatīvajos noteikumos Nr.119 „Kapitāla un likviditātes pietiekamības novērtēšanas procesa izveides normatīvie noteikumi” aprakstītās vienkāršotās metodes un veic izvērtējumu attiecībā uz šo metožu piemērotību Bankas darbībai.

Papildu risku segšanai nepieciešamā kapitāla apmēra noteikšanai Banka nosaka ieteicamo kapitāla rezervi, lai nodrošinātu, ka Bankas kapitāls ir pietiekams zaudējumu segšanai iespējamu Bankas darbībai būtisku nelabvēlīgu scenāriju iestāšanās gadījumā, kā arī lai nodrošinātu, ka Bankas rīcībā esošā kapitāla apmērs ir pietiekams visa ekonomiskā cikla laikā, t.i., ekonomikas augšupejas periodā Banka izveido kapitāla rezervi zaudējumu segšanai, kas var rasties ekonomikas lejupslīdes periodā.

Nosakot kapitāla rezerves apmēru, Banka analizē, izvērtē un dokumentē iespējamus Bankas attīstības scenārijus nākamajiem trim gadiem atkarībā no dažādiem makroekonomiskās situācijas attīstības scenārijiem, notikumiem vai izmaiņām tirgus nosacījumos, kā arī novērtē šādu scenāriju, notikumu vai izmaiņu tirgus nosacījumos ietekmi uz Bankas kopējo finansiālo stāvokli, biznesa modeļa dzīvotspēju un ilgtspēju, Bankas rīcībā esošā pašu kapitāla apmēru, kapitāla prasībām un kapitāla pietiekamību, ņemot vērā Bankas darbībai piemītošo risku (īpaši kredītriska, tirgus risku un likviditātes riska) mijiedarbību.

Ieteicamās kapitāla rezerves apmēru nosaka, ņemot vērā tā gada stresa testa scenārija rezultātus, kurā ir lielākā ietekme uz Banku, ja minētā gada stresa testa scenārija rezultātā nepieciešams papildu kapitāls Bankas darbībai piemītošo un varbūtējo risku segšanai virs nepieciešamā kapitāla 1.pīlāra un 2.pīlāra risku segšanai apmēra un saskaņā ar Kredītiestāžu likuma IV nodaļu aprēķinātā kopējo kapitāla rezervju prasības apmēra kopsummas.

Pietiekama kopējā nepieciešamā kapitāla apmēra nodrošināšanas metodes:

- kapitāla pietiekamības normatīvu izpilde;
- kapitāla pietiekamības normatīvu izpildes analīze;
- kapitāla pietiekamības mērķu līmeņa uzturēšana;
- individuālā kapitāla rādītāja izpilde ar FKTK saskaņotos termiņos;
- Bankas pašreizējai un plānotajai darbībai piemītošo būtisko risku segšanai nepieciešamā kopējā kapitāla apmēra noteikšana un plānošana;
- visu būtisko risku novērtēšana un analīze;
- stresa testu scenāriju izstrāde, stresa testu veikšana un iegūto rezultātu analīze;
- kapitāla pietiekamības uzturēšanas plāna izstrāde.

Aprēķinātais Bankas kapitāla pietiekamības rādītājs 2018. gada 31. decembrī bija 26.96 % (2017. gada 31. decembrī 30,12%), kas pārsniedz Eiropas parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 575/2013 noteikto minimumu un kapitāla saglabāšanas rezerves minimuma summu (10,5%), ka pašu kapitāla attiecībai pret riska svērtajiem aktīviem un ārpusbilances posteņiem ir jābūt vismaz 8% un kapitāla saglabāšanas rezervei ir jābūt vismaz 2,5%. 2019. gada sākumā Finanšu un kapitāla tirgus komisija pārrēķināja Bankai piemēroto individuālo kapitāla prasību un noteica to 11.9% apmērā. Banka ievēro un pilda šo individuālo kapitāla prasību.



## Kapitāla pietiekamības novērtējuma rezultātu apkopojums uz 31.12.2018.

Risku segšanai nepieciešamais kapitāls (Grupai) tūkst. EUR

	Minimālās regulējošās kapitāla prasības	Bankas novērtējums par nepieciešamā kapitāla apmēru
Kreditrisks	12 304	12 304
Tirgus riski, t.sk.	333	333
Valūtas risks	103	103
Tirgojamie parāda instrumenti, akcijas	230	230
Operacionālais risks	2 289	2 289
Citi būtiskie Bankas riski, kuriem nav noteiktas regulējošās minimālās kapitāla prasības		9 705
Kapitāla rezerve		4 664
Kopā	14 926	29 295*

\* Ņemot vērā FKTK individuālās kapitāla un 2.pilāra prasības un kapitāla saglabāšanas rezervi 2,5%.

Grupās rīcībā esošā kapitāla apmērs, tūkst. EUR

Pašu kapitāls	Bankas kapitāla definīcija
50 293	50 293
Kapitāla iztrūkums/pārpalikums saskaņā ar bankas novērtējumu	20 998

Pašu kapitāls	
	50 293
<b>Pirmā līmeņa kapitāls, t.sk.:</b>	<b>37 640</b>
<i>Pirmā līmeņa pamata kapitāls, t.sk.:</i>	37 640
Apmaksātais kapitāls	32 835
Iepriekšējo gadu nesadalīta peļņa/zaudējumi	-303
Peļņa/zaudējumi sadalīti akcionāriem	6 134
Peļņa/zaudējumi, kas nav attiecināmi uz kapitālu	-6 134
Nemateriālie aktīvi	-503
Citas rezerves	95
Vērtības korekcijas prudenčiālas vērtēšanas prasību dēļ	-26
IFRS9 pārejas perioda korekcijas	5 541
<b>Otrā līmeņa kapitāls</b>	<b>12 654</b>

Nākamajā tabulā var redzēt Grupas riska darījumu kategoriju vērtības pirms un pēc kredītriska mazināšanas, kā arī riska darījumu kopsummu, kas slēgta ar piemēroto nodrošinājumu (tūkst. EUR):

Kreditrisks: riska darījumu kategorijas	Riska darījumu pirms kredītriska mazināšanas piemērošanas	Nodrošinājums (vienkāršā metode)	Riska darījumu pēc kredītriska mazināšanas piemērošanas*	Riska darījumu riska svērtā vērtība
Prasības pret centrālajām valdībām vai centrālajām bankām	94 173	0	94 173	0
<b>0% riska pakāpe</b>	94 173	0	94 173	0
Prasības pret iestādēm	22 230	0	22 230	4 446
<b>20% riska pakāpe</b>	22 230	0	22 230	4 446
Prasības pret komercsabiedrībām	118 936	0	95 953	103 338
<b>100% riska pakāpe</b>	97 419	0	81 182	81 182
<b>150% riska pakāpe</b>	21 517	0	14 771	22 156
Augsta riska darījumi	3 232	0	3 232	4 848
<b>150% riska pakāpe</b>	3 232	0	3 232	4 848
Kavētie riska darījumi	9 285	0	8 053	9 860
<b>100% riska pakāpe</b>	4 440	0	4 440	4 440

<b>150% riska pakāpe</b>	4 845	0	3 613	5 420
Citas prasības	52 607	13 645	46 802	31 032
<b>0% riska pakāpe</b>	21 493	13 645	15 688	0
<b>20% riska pakāpe</b>	103	0	103	21
<b>100% riska pakāpe</b>	31 011	0	31 011	31 011
Kapitāla vērtspapīri	284	0	284	284
100% riska pakāpe	284	0	284	284
<b>Kopā</b>	<b>300 747</b>	<b>13 645</b>	<b>270 727</b>	<b>153 808</b>

\* ņemot vērā korekcijas pakāpi.

Grupā neto riska darījumu vidējais apjoms pārskata periodā ar iedalījumu dažādās riska darījumu kategorijās pēc kredītriska mazināšanas piemērošanas (tūkst. EUR):

Kredītrisks: riska darījumu kategorijas	Riska darījumu riska svērtā vērtība 2018.gadā	Vidējā riska darījumu riska svērtā vērtība 2018.gadā	Riska darījumu riska svērtā vērtība 2017.gadā	Vidējā riska darījumu riska svērtā vērtība 2017.gadā
<b>Prasības pret centrālajām valdībām vai centrālajām bankām</b>	0	0	0	0
0% riska pakāpe	0	0	0	0
<b>Prasības pret iestādēm</b>	<b>4 446</b>	<b>5 813</b>	<b>11 943</b>	<b>11 184</b>
20% riska pakāpe	4 446	5 641	11 537	9 074
50% riska pakāpe	0	172	406	2 110
100% riska pakāpe	0	0	0	0
<b>Prasības pret komercsabiedrībām</b>	<b>103 338</b>	<b>99 700</b>	<b>104 017</b>	<b>108 069</b>
0% riska pakāpe	0	0	0	0
20% riska pakāpe	0	0	0	0
100% riska pakāpe	81 182	77 499	80 991	81 561
150% riska pakāpe	22 156	22 201	23 026	26 508
<b>Spekulatīvie riska darījumi</b>	<b>4 848</b>	<b>3 945</b>	<b>1 789</b>	<b>8 222</b>
0% riska pakāpe	0	0	0	0
150% riska pakāpe	4 848	3 945	1 789	8 222
<b>Kavētie riska darījumi</b>	<b>9 860</b>	<b>10 033</b>	<b>9 416</b>	<b>9 944</b>
100% riska pakāpe	4 440	5 200	6 330	8 419
150% riska pakāpe	5 420	4 833	3 086	1 525
<b>Kapitāla vērtspapīri</b>	<b>284</b>	<b>247</b>	<b>235</b>	<b>106</b>
100% riska pakāpe	284	247	235	106
<b>Citas prasības</b>	<b>31 032</b>	<b>31 391</b>	<b>27 359</b>	<b>23 657</b>
0% riska pakāpe	0	0	0	0
20% riska pakāpe	21	25	202	66
100% riska pakāpe	31 011	31 366	27 157	23 591
<b>Kopā</b>	<b>153 808</b>	<b>141 096</b>	<b>154 759</b>	<b>161 182</b>

Grupā kredītriska darījumu ģeogrāfiskais iedalījums darījumiem, kuri ir būtiski Bankas preciklisko kapitāla rezervju aprēķināšanai (tūkst. EUR):

Valstis	Sākotnējā riska darījuma vērtība pirms korekcijas pakāpēm	Specifiskās kredītriska korekcijas (uzkrājumiem)	Riska darījumu vērtība	Riska darījumu riska svērtā vērtība
Apvienoti Arābu Emirāti	2 349	9	1 749	140
Austrija	10 326	8	10 318	825
Bangladeša	58	0	0	0
Beļģija	13	0	13	1
Bulgārija	4 788	0	4 630	370
Baltkrievija	414	0	414	50
Kazahstāna	8	0	8	1
Šveice	17	0	10	1

Ķīna	525	0	525	10
Čehija	0	0	0	0
Vācija	13 967	585	9 382	741
Igaunija	11 614	9	11 600	928
Lielbritānija	630	66	565	22
Izraēla	8	0	4	0
Luksemburga	0	0	0	0
Latvija	56 311	14 617	50 841	3 053
Monako	5 497	97	5 385	431
Polija	0	0	0	0
Krievija	23 764	47	23 143	1 855
Ukraina	47 964	1 511	32 043	3 167
ASV	4 968		4 968	402
Citas valstis	0	0	0	0
Kopā	183 221	16 949	155 598	11 997

## Sviras rādītājs

Sviras rādītāja aprēķins uz 31.12.2018:	tūkst. EUR
Ārpusbilances posteņi ar korekcijas pakāpi 10%	922
Ārpusbilances posteņi ar korekcijas pakāpi 20%	124
Ārpusbilances posteņi ar korekcijas pakāpi 50%	967
Ārpusbilances posteņi ar korekcijas pakāpi 100%	6 727
Citi aktīvi	288 158
Pirmā līmeņa kapitāls - pilnībā ieviestā definīcija	37 640
Pirmā līmeņa kapitāls - pārejas definīcija	37 640
Regulatīvās korekcijas — pirmā līmeņa kapitāls — pārejas definīcija	-503*
Sviras rādītājs, izmantojot pilnībā ieviesto pirmā līmeņa kapitāla definīciju %	12.70%
Sviras rādītājs, izmantojot pirmā līmeņa kapitāla pārejas definīciju %	12.70%

\* nemateriālie aktīvi

Lai nodrošinātu sviras riska pārvaldīšanu Bankā attiecīgi ir pārskatīta un papildināta Kapitāla un likviditātes pietiekamības novērtēšanas procesa politika, kā arī - stratēģiskās plānošanas process tiek veikts, ņemot vērā sviras rādītāja prasības.

Salīdzinot ar 2017. gadu, 2018. gadā Grupas noguldījumu portfelis samazinājās par 26.5% un uz gada beigām sastādīja 217,8 milj. EUR, savukārt aktīvu apjoms samazinājās par 22,9% un 2018. gada 31. decembrī sastādīja 283,1 milj. EUR.

Grupas kredītportfelis, kas sastāv no izsniegtiem kredītiem un kredītēšanas saistībām, 2018. gada 31. decembrī bija 85,5 miljoni EUR un salīdzinot ar 2017. gada beigām samazinājās - par 11,2%.

Pašu kapitāla apjoms salīdzinot ar 2017. gadu samazinājās un uz 2018. gada beigām sastādīja 50,3 milj. EUR (2017. gada 31. decembrī – 56.5 milj. EUR). Grupas pašu kapitāla samazināšanas iemesls ir 2018.gadā dividendžu sadalīšana 6.95 milj. EUR apmērā.

Bankas rādītāji nav būtiski atšķirīgi - pašu kapitāla apjoms ir 50.0 milj. EUR, t.sk. pirmā līmeņa kapitāls 37,3milj. EUR. Kapitāla pietiekamības rādītājs ir 27,21%, pirmā līmeņa kapitāla rādītājs ir 20,32% un sviras rādītājs ir 12,60%.

## Pārejas pasākumi saistībā ar SFPS 9 par pašu kapitālu ieviešanas ietekmes mazināšanu

Pārejas periodā no 2018.gada 1.janvāra līdz 2022.gada 31.decembrim kapitālu un kapitāla raksturojošo rādītājus aprēķina saskaņā ar *Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/2395* nosacījumiem, kas groza Regulu attiecībā uz pārejas kārtību tam, lai mazinātu 9. SFPS ieviešanas ietekmi uz pašu kapitālu, un lielo riska darījumu regulējumu. Atbilstošā kapitāla aprēķinam piemēro Regulas 473.a panta 6.punktā minētos koeficientus.

Kapitāla rādītāju un sviras rādītāja salīdzināšana, ja tiek piemēroti SFPS9 vai analogo paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi un ja tie netiek piemēroti (tūkst. EUR):

	<b>Pieejamais kapitāls (summas)</b>	31.12.2018 (Banka)	31.12.2018 (Grupa)
1	Pirmā līmeņa pamata kapitāls (CET 1) rādītājs	37 309	37 640
2	Pirmā līmeņa pamata kapitāls (CET 1) rādītājs, ja SFPS 9 vai analogu paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	31 768	32 098
3	Pirmā līmeņa kapitāls	37 309	37 640
4	Pirmā līmeņa kapitāls, ja SFPS 9 vai analogu paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	31 768	32 098
5	Kopējais kapitāls	49 962	50 293
6	Kopējais kapitāls, ja SFPS 9 vai analogu paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	44 421	44 752
	<b>Riska svērti aktīvi (summas)</b>		
7	Kopējie riska svērti aktīvi	183 618	186 581
8	Kopējie riska svērti aktīvi, ja SFPS 9 vai analogu paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	177 997	180 961
	<b>Kapitāla rādītāji</b>		
9	Pirmā līmeņa pamata kapitāls (kas izteikts procentos no riska darījumu vērtības)	20.32	20.17
10	Pirmā līmeņa pamata kapitāls (kas izteikts procentos no riska darījumu vērtības), ja SFPS9 vai analogo paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	17.85	17.74
11	Pirmā līmeņa kapitāls (kas izteikts procentos no riska darījumu vērtības)	20.32	20.17
12	Pirmā līmeņa kapitāls (kas izteikts procentos no riska darījumu vērtības), ja SFPS9 vai analogo paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	17.85	17.74
13	Kopējais kapitāls (kas izteikts procentos no riska darījumu vērtības)	27.21	26.96
14	Kopējais kapitāls (kas izteikts procentos no riska darījumu vērtības), ja SFPS9 vai analogo paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	24.96	24.73
	<b>Sviras rādītājs</b>		
15	Sviras rādītāja kopējais riska darījumu vērtību mērs	296 053	296 394
16	Sviras rādītājs	12.60	12.70
17	Sviras rādītājs, ja SFPS 9 vai analogo paredzamo kredītzaudējumu pārejas pasākumi nebūtu piemēroti	10.93	11.03

## Informācija par pārvaldības pasākumiem

Bankas amatpersonu piemērotības novērtēšanas politikā ir noteikti padomes un valdes locekļu piemērotības novērtēšanas kritēriji, kas jāievēro novērtējot izvirzīto vai ievēlēto padomes un valdes locekļu atbilstību, kā arī noteikti pasākumi, kas piemērojami gadījumos, kad šīs personas nav piemērotas attiecīgajam amatam. Dažādības nodrošināšanai, veidojot Bankas padomes un valdes sastāvu, tiek ņemta vērā plaša personu raksturojošā informācija un to kompetences. Attiecībā uz padomes un valdes locekļiem tiek ņemts vērā arī tas, ka padomes un valdes locekļiem jāvelta pietiekoši daudz laika un pūļu sava amata pienākumu veikšanai, padomes un valdes locekļiem katram atsevišķi un visiem kopā jābūt nepieciešamajām īpašajām zināšanām, pieredzei, kompetencei, izpratnei un personīgajām īpašībām, lai pienācīgi veiktu pienākumus, kas saistīti attiecīgi padomes locekļiem – ar Bankas vai Meitas sabiedrības Valdes darbības uzraudzību, bet valdes locekļiem – ar Bankas vai Meitas sabiedrības darbības pārvaldību. Padomes un valdes locekļiem jābūt aktuālai izpratnei par Bankas / Meitas sabiedrību darbību tādā līmenī,

kas atbilst viņu pienākumiem, bet jābūt arī izpratnei par jomām, par kurām viņi nav tieši atbildīgi, bet uzņemas kopīgu atbildību.

Politika nosaka padomes un valdes locekļu novērtēšanas kārtību un biežumu, kā arī kritērijus, izvirzot amatam jaunu padomes vai valdes locekli.

Banka iekšējo organizatorisko struktūru veido tā, lai valdes loceklim būtu pakļautas struktūrvienības, kas nodrošina noteiktu funkciju izpildi Bankas darbībā, par kurām atbild attiecīgais valdes loceklis ar atbilstošu kompetenci.

Saskaņā ar Bankas Statūtiem:

- Padome sastāv no pieciem locekļiem. Padomi uz laiku, ne ilgāku par pieciem gadiem, ievēl akcionāru sapulce. Ievēlot Padomi, akcionāru sapulce seko līdzi, lai padomes locekļu kopējā kompetence ļautu Padomei efektīvi veikt tai uzticētos pienākumus. Padomes locekļi no sava vidus ievēl padomes priekšsēdētāju un vismaz vienu vietnieku.
- Valde sastāv no pieciem locekļiem\*. Valdes loceklis tiek ievēlēts uz termiņu, kas nepārsniedz piecus gadus. Valdes locekļus ievēl Padome. Ievēlot valdes locekļus, Padome seko līdzi, lai to kopējā kompetence ļautu Valdei kopumā efektīvi izpildīt tai uzticētos pienākumus. Padome no valdes locekļu vidus ieceļ valdes priekšsēdētāju.

\*Uz doto brīdi Valde sastāv no trim locekļiem, divu valdes locekļa vietas ir vakantas.

Ņemot vērā Bankas darbības apjomu, sarežģītību, darbības specifiku, kā arī organizatoriskās struktūru Bankā nav izveidota atsevišķa riska pārvaldības komiteja. Par risku pārvaldīšanas uzraudzību Bankā atbild Padome.

## Atalgojuma politika un prakse

Banka ir izveidojusi Atalgojuma politiku, kuras mērķis ir noteikt Bankas darbinieku atalgojuma pamatprincipus atbilstoši Bankas stratēģijai, Bankas darbības virzienam un riska profilam, lai piesaistītu un noturētu labākos darbiniekus. Atalgojuma politika ir saistoša visiem Bankas un Bankas meitas sabiedrību darbiniekiem, kā arī Bankas pārstāvniecību darbiniekiem Ukrainā, ciktāl tā nav pretrunā ar konkrētās valsts likumdošanas prasībām.

Atalgojuma politikas uzdevums ir noteikt tādu atalgojuma veidošanas sistēmu Bankā, kas nodrošinātu atalgojuma atbilstību darbinieka sniegunam, atalgojuma saskaņotību un taisnīgumu Bankā, atalgojuma atbilstību un konkurētspēju darba tirgū.

Attiecībā uz riska profila amatiem Atalgojuma politikas uzdevums ir noteikt atalgojuma veidošanas sistēmu Bankā, kas:

- neveicinātu risku uzņemšanos virs Bankas risku stratēģijā noteiktā līmeņa,
- neierobežotu Bankas spēju stiprināt savu kapitālu,
- atbilstu ētikas standartiem, ilgtermiņa interesēm, kā arī veicinātu piesardzīgu un efektīvu risku pārvaldīšanu,
- nebūtu pretrunā ar klientu vai ieguldītāju interešu aizsardzības principiem.

Bankas Padome ir galvenā atalgojuma pārraugošā struktūrvienība. 2018.gadā Bankas Padome ir noturējusi 30 Padomes sēdes. Bankas Padome nosaka un apstiprina Atalgojuma politikas pamatprincipus, atbild par politikas ieviešanu un tās ievērošanas uzraudzību, nosaka atalgojumu Bankas valdes locekļiem, Iekšējā audita daļas vadītājam, Darbības atbilstības uzraudzības daļas vadītājam un darbiniekiem, Risku direktoram, Bankas pārstāvniecību vadītājiem un Meitas sabiedrību padomes un valdes locekļiem, kā arī darbiniekiem, kuru atalgojums ir vienāds vai lielāks par mazāko atalgojumu, kāds noteikts kādam no Bankas valdes locekļiem, apstiprina Iekšējā audita darba plānu par Atalgojuma politikas ieviešanas un tās ievērošanas atbilstību apstiprinātajiem pamatprincipiem, nosaka kārtību, kādā Bankas Padomei iesniedzami ziņojumi par iekšējās kontroles funkciju veiktajām pārbaudēm un iegūtajiem rezultātiem, kā arī par Atalgojuma politikas ietekmi uz Bankas riska profilu un risku pārvaldīšanas kvalitāti.

Bankas Valde atbild par atalgojuma pamatprincipu ievērošanu, izvērtē amatus, kas ietekmē Bankas riska profilu, nosaka atalgojumu darbiniekiem, kuru atalgojuma noteikšana nav Bankas Padomes kompetencē,

atbild par atbilstošu iekšējo normatīvo dokumentu izstrādi, apstiprināšanu un to ievērošanu, ņemot vērā, ka iekšējās kontroles funkciju nodrošinošo amatu Atalgojumu nosaka neatkarīgi no sasniegtajiem darbības rezultātiem iekšējās kontroles funkciju kontrolētajās darbības jomās.

Atalgojuma struktūra var tikt veidota no:

- Atalgojuma nemainīgās daļas jeb darba algas, kas, galvenokārt, atspoguļo darbinieka profesionālo pieredzi un atbildības līmeni, kas noteikts attiecīgā darbinieka amata pienākumu aprakstā. Par Atalgojuma nemainīgās daļas sastāvdaļu tiek uzskatīts: darba alga; īpaši maksājumi darbiniekiem (bērna piedzimšanas pabalsts, veselības apdrošināšana, pabalsts sakarā ar darbinieka radnieka nāvi u.c.) un citi monetārie maksājumi un pabalsti, kuri ir nemainīgi un nav atkarīgi no darbinieka sasniegtajiem mērķiem;
- Atalgojuma mainīgā daļa atspoguļo darbinieka darbības rezultātus, kas pārsniedz tā amata pienākumu aprakstā noteiktās prasības, to noturīgumu un ar tiem saistīto esošo un varbūtējo risku novērtējumu.

#### Atalgojuma mainīga daļa

Par atalgojuma mainīgo daļu tiek uzskatītas prēmijas par kvalitatīvo un kvantitatīvo rādītāju un mērķu izpildi, atsevišķi prēmiju maksājumi par īpašiem sasniegumiem.

Darbinieka darbības rezultātu novērtēšanai var tikt izstrādātas individuālās/struktūrvienības/Bankas mērķu kartes, kurās tiek iekļauti kvantitatīvie (finanšu mērķi (piemēram, budžeta izpilde, peļņa, likviditāte un citi rādītāji), klientu apkalpošanas mērķi (piemēram, iekšējo/ārējo klientu apmierinātības rādītāji, jaunu klientu piesaiste u.tml.), procesu mērķi (piemēram, normatīvo prasību izpildes rādītāji, t.i., ārējo/iekšējo normatīvo aktu un limitu ievērošanas rādītāji, kas var ietekmēt attiecīgi Bankas riska profilu un finanšu rezultātus u.tml.) un kvalitatīvie mērķi (piemēram, profesionālā attīstība, projekta/jomas vadība, lai attīstītu konkrētu kompetenci, struktūrvienības darbinieku mainības rādītājs, struktūrvienības darbinieku apmierinātības ar darbu rādītājs u.tml.).

Ja darbinieka rīcības vai nolaidības rezultātā ir radušies incidenti, kā rezultātā tiek apdraudēta Bankas reputācija, it īpaši, ja tiek pārkāptas noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas regulējošās prasības, tad attiecīgajiem (iesaistītajiem) Bankas darbiniekiem Atalgojuma mainīgā daļa netiek izmaksāta.

Riska profilu ietekmējošā amata darbiniekiem mainīgā daļa var tikt izmaksāta saskaņā ar Mērķu kartes rādītāju izpildi vienu reizi gadā pēc Bankas auditētā gada pārskata apstiprināšanas Bankas akcionāru sapulcē.

Ja riska profilu ietekmējošā amata darbiniekiem atalgojuma mainīgā daļa ir noteikta:

- līdz 35% no attiecīgā darbinieka atalgojuma nemainīgās daļas pārskata gadā, tad līdz 40% no atalgojuma mainīgās daļas atliek uz vienu gadu saskaņā ar attiecīgajam Riska profila amatam noteikto atliktās daļas apmēru.
- no 35% (ieskaitot) līdz 100% (neieskaitot) no attiecīgā darbinieka atalgojuma nemainīgās daļas pārskata gadā, tad 40% no atalgojuma mainīgās daļas atliek uz trīs gadiem saskaņā ar attiecīgajam riska profila amatam noteikto atliktās daļas apmēru.

Aprēķinot atalgojuma mainīgo daļu riska profilu ietekmējošam amatam tiek ņemts vērā individuālais darbinieka sniegums kombinācijā kopā ar struktūrvienības vai jomas, par kuru darbību darbinieks atbild saskaņā ar noslēgto darba līgumu, amata aprakstu, darbības rezultātu novērtējumu un kombinācijā ar vispārējiem darbības rezultātiem Bankas līmenī, kā arī ekspertu, piemēram, Bankas darbinieku, kuri kontrolē riskus, izteiktos novērtējumus par darbības rezultātiem. Pirms atliktās atalgojuma mainīgās daļas izmaksas riska profilu ietekmējošiem amatiem tiek izvērtēti atalgojuma mainīgās daļas noteikšanā izmantotie darbības rezultāti, to noturīgums un ar tiem saistītie riski, ņemot vērā to, ka nav pieļaujama tādu instrumentu un metožu izmantošana, kas veicina izvairīšanos no Politikā un citos saistošajos normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanas. Atalgojuma mainīgā daļa risku profilu amatiem gada laikā nevar pārsniegt 100% no darbinieka gada atalgojuma nemainīgās daļas pirms Latvijas Republikas normatīvajos aktos paredzēto nodokļu nomaksas.

2018. gadā apstiprinātājā Atalgojumā politikā netika veiktas būtiskas izmaiņas, izņemot tika paplašināts saraksts ar amatu kategorijām, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē Bankas riska profilu.

Tabulās norādīts konsolidētais grupas (Banka, Bankas pārstāvniecības un meitas uzņēmums SIA "Grunewald Residence") bruto atalgojums, neskaitot darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas vai citu valstu nodokļu sistēmā esošās līdzīgās iemaksas. 2018. gadā netika izmaksāta atlīdzība par darba tiesisko attiecību uzsākšanu.

2018.gadā Bankas darbiniekiem tika izmaksāta prēmija par īpašiem sasniegumiem. Nosakot darbinieka individuālo izmaksu, netika ņemts vērā darbinieka individuālais sniegums, kā arī struktūrvienības mērķu izpilde, attiecīgi arī nenosakot atlikto atalgojuma mainīgā daļu riska profila amatiem.

## 1. Tabula Informācija par darbinieku atalgojumu 2018. gadā (EUR)

	Padome	Valde	Ieguldījuma pakalpojumi <sup>1</sup>	Privātpersonu vai mazo un vidējo komercsabiedrību apkalpošana <sup>2</sup>	Aktīvu pārvaldīšana <sup>3</sup>	Korporatīvā atbalsta funkcija <sup>4</sup>	Iekšējās kontroles funkcija <sup>5</sup>	Pārējie darbības veidi <sup>6</sup>
Darbinieku skaits gada beigās	5	5	3	5	1	112	12	16
Kopējais atalgojums EUR	178 080	417 287	110 122	185 667	*	3 234 812	448 501	149 297
Tajā skaitā: mainīgā atalgojuma daļa			6 355	6 858	*	111 719	15 726	5 848

<sup>1</sup> konsultāciju sniegšana par komercsabiedrību finansēm, darījumi ar regulētā tirgū tirgotiem vai regulētā tirgū netirgotiem finanšu instrumentiem, kā arī ar finanšu instrumentu tirdzniecību un pārdošanu saistīti pakalpojumi

<sup>2</sup> privātpersonu un komercsabiedrību kredīšana

<sup>3</sup> ieguldījumu individuālo portfeļu pārvaldīšana, ieguldījumu, kas veikti Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas 2009/65/EK par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) prasībām atbilstošos ieguldījumu fondos, pārvaldīšana (managing of UCITS) un citi aktīvu pārvaldīšanas veidi.

<sup>4</sup> visas funkcijas, kuru darbība attiecināma uz visu kredītiestādi/konsolidācijas grupu, piemēram, IT, personāla vadība

<sup>5</sup> iekšējais audits, darbības atbilstības kontroles funkcija un risku kontroles funkcija

<sup>6</sup> darbinieki, kuru profesionālo darbību nevar attiecināt uz iepriekš minētajām darbībām, (apsardzes darbinieki, videonovērošanas operatori, apkopējas, palīgstrādnieki).

## 2. Tabula Informācija par Bankas riska profila ietekmējošiem darbiniekiem (EUR)

	Padome	Valde	Ieguldījuma pakalpojumi	Privātpersonu vai mazo un vidējo komercsabiedrību apkalpošana	Aktīvu pārvaldīšana	Korporatīvā atbalsta funkcija	Iekšējās kontroles funkcija	Pārējie darbības veidi
<b>Iestādes riska profila ietekmējošo darbinieku skaits gada beigās</b>	5	5	1	2		10	3	
tajā skaitā riska profila ietekmējošo darbinieku skaits augstākās vadības pozīcijās			1	1		9	3	
<b>Kopējā atalgojuma nemainīgā daļa</b>	178 080	417 287	*	88 964		566 934	129 031	
tajā skaitā nauda un citi maksāšanas līdzekļi	178 080	417 287	*	88 964		566 934	129 031	
tajā skaitā akcijas un ar tām saistītie instrumenti								
tajā skaitā citi instrumenti								
<b>Atalgojuma nemainīgā daļa</b>			*	5 160		24 297	7 274	
tajā skaitā nauda un citi maksāšanas līdzekļi			*	5 160		24 297	7 274	

*tajā skaitā akcijas  
un ar tām saistītie  
instrumenti*

*tajā skaitā citi  
instrumenti*

**Kopējā atliktā  
atalgojuma  
mainīgā daļa,  
kas atlikta  
pārskata gadā**

*tajā skaitā  
atliktā daļa  
naudas un citu  
maksāšanas  
līdzekļu formā*

*tajā skaitā  
atliktā daļa  
akciju un ar  
tām saistīto  
instrumentu  
formā*

*tajā skaitā  
atliktā daļa citu  
instrumentu  
formā*

**Atliktā  
atalgojuma  
mainīgā daļa**

**Kopējā  
neizmaksātā  
atliktā  
atalgojuma  
mainīgā daļa,  
kas piešķirta  
pirms pārskata  
gada**

*tajā skaitā daļa,  
uz kuru iegūtas  
neatsaucamas  
daļas*

*tajā skaitā daļa,  
uz kuru nav  
iegūtas  
neatsaucamas  
daļas*

**Kopējā  
pārskata gadā  
izmaksātā  
atliktā  
atalgojuma  
mainīgā daļa**

**Atalgojuma  
mainīgās daļas  
korekcija**

Pārskata gada  
laikā piemērotā  
atalgojuma  
mainīgās daļas  
korekcija, kas  
attiecināma uz  
iepriekšējos  
gados piešķirto  
atalgojuma  
mainīgo daļu

**Garantētā  
atalgojuma  
mainīgā daļa**

Garantētās  
atalgojuma  
mainīgās daļas  
(sign-on  
payments)  
saņēmēju skaits

Garantētās  
atalgojuma  
mainīgās daļas  
(sign-on)  
apmērs

**Atbildība par  
darba tiesisko  
attiecību  
izbeigšanu**

Darbinieku  
skaits, kas  
saņēmuši  
atbildību par  
darba tiesisko



---

attiecību  
izbeigšanu

---

Pārskata gadā  
izmaksātās  
atlīdzības  
apmērs par  
darba tiesisko  
attiecību  
izbeigšanu

\*

---

Lielākās  
atlīdzības par  
darba tiesisko  
attiecību  
izbeigšanu  
apmērs vienai  
personai

---

**Ar  
pensionēšanos  
saistītie  
labumi**

Darbinieku  
skaits, kas  
saņem ar  
pensionēšanos  
saistītos  
labumus

---

Ar  
pensionēšanos  
saistīto labumu  
apmērs

---

*\*) Ievērojot fizisko personu datu aizsardzības principus (dati tiktu sniegti par 1 konkrētu personu), informācija par darbinieku atalgojumu nevar tikt publiskota.*